

Een coderings- en analysekader voor diversiteitsplannen en de resultaten daarvan

Onderzoeksvoorstel

Michel Albertijn
14 september 2007

tempera

1. Titel van het studieproject

Een coderings- en analysekader voor diversiteitsplannen en de resultaten daarvan

2. Promotor

Michel Albertijn
Tempera
Lovingstraat 62
2060 Antwerpen
tel. algemeen 03-270.38.00
tel. rechtstreeks 03-270.38.01
fax 03-270.16.10
e-mail: michel.albertijn@tempera.be

3. Omschrijving van het studieproject: stappenplan

Vooraf: enkele krachtlijnen van de aanpak

De ontwikkeling van een instrument. Dit voorstel is geschreven met als eerste opdracht het opleveren van een werkbaar en geteste methodologie, die de opdrachtgever vervolgens zelf verder gebruikt. De verschillende stappen werden daarom zo geconcentreerd dat ze het coderings- en analysekader zo grondig mogelijk testen.

Daarnaast komt de analyse en rapportering van bestaande diversiteitsplannen aan bod. Het project levert op het einde van de werkzaamheden twee analyses op (respectievelijk een analyse van de plannen 2006 en de resultaten van de eerste helft 2007). Deze vormen de laatste toetsing van de opbouw van het coderings- en analysekader.

Een 'iteratieve' projectaanpak met drie achtereenvolgende toetsingen. Al vroeg in het project worden voorstellen geformuleerd voor de codering en analyse van de kwalitatieve gegevens. Vervolgens gebeuren drie verschillende toetsingen – zowel naar het technisch en instrumenteel gebruik als meer inhoudelijk – zodat de voorstellen ten gronde een testing, bijsturing en hertesting krijgen.

De 'iteratieve' aanpak met drie opeenvolgende toetsingen voorkomt de nadelen van een eenmalige toetsing. Vaak wordt één aanpak op papier uitgewerkt en doorloopt die één testing. Dat geeft zicht op een aantal manco's en bijsturingssuggesties, maar die kunnen op hun beurt niet meer getoetst worden.

Dit voorstel beoogt daarentegen als eindresultaat een kant-en-klaar coderings- en analysekader, dat dankzij de herhaalde toetsing meteen en zonder verder bijschavingswerk ingezet kan worden.

Gebruiksgerichte selectie en opbouw. Dit voorstel besteedt in de eerste stap veel aandacht aan het precieze *gebruik* van elk van de gegevens die een diversiteitsplan opvraagt of zou moeten opvragen. Het inventariseert de functie en het gebruik van zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve gegevens. Dat is nodig om tot een coderings- en analysekader – en aansluitend suggesties tot bijsturing van de formulieren voor de diversiteitsplannen – te komen dat ontdaan is van ballastgegevens, zijnde informatie die opgevraagd wordt zonder daarna gebruikt te worden. Tegelijk verzekert de eerste stap een afdoende aandacht en behandeling voor beleidsmatig relevante aspecten. Een voorbeeld is de detectie van best practices.

Stap 1. Voorbereiding en inwerking

Doelstelling en aanpak. Stap 1 detailleert de contouren van de coderings- en analyseopdracht. Het werk valt uiteen in de volgende deelstappen:

1.1. Verkennende gespreksronde en analyse van de huidige vorm en inhoud. Een reeks gesprekken (streefcijfer: vijf) bezorgen de onderzoeker een grondig zicht op de opdracht. Het gaat om gesprekken met onder meer:

- ♦ De opdrachtgever, ter bespreking, bijsturing en verfijning van de inhoud en aanpak van de offerte;
- ♦ Beleidsgebruikers, die de gegevens van de diversiteitsplannen gebruiken, op zoek naar het huidige en het wenselijke gebruik van de gegevens;
- ♦ Webapplicatie-ontwikkelaars, verantwoordelijk voor de informatisering van de codering van de diversiteitsplannen;
- ♦ Projectontwikkelaars, die vertrouwd zijn met de huidige praktijk.

Naast de huidige vorm en inhoud van de diversiteitsplannen, besteedt deze eerste stap aandacht aan informatie die niet of onvoldoende bevraagd wordt met de huidige formulieren. Daarnaast gaat ook aandacht naar het wenselijk gebruik – bijvoorbeeld snel traceren en verspreiden van best practices – en naar de ruimere beleidscontext: evoluties in de visie op diversiteitsplannen, verschuivende klemtonen, ... In 1.1 wordt een stap achteruit gezet, om vanop afstand de functie, vorm en inhoud van de huidige diversiteitsplannen te analyseren.

Naast een inventarisering van technische en gebruikaspecten beoogt deze deelstap om het inhoudelijke einddoel van de opdracht in detail te omschrijven: welke gegevens en in welke vorm moet het coderings- en analysekader opleveren. Stap 1.1 “legt de lat” voor het coderings- en analysewerk. Dit is niet te lezen als een uitputtende opsomming van “mogelijk interessante” informatie, maar veeleer een beperkte lijst van gegevens die effectief gebruikt worden. Een streven van deze opdracht is de ontwikkeling van een overzichtelijk en gebruiksvriendelijk instrument.

1.2. Classificatie van diversiteitsplannen 2006. Een eerste lezing maakt de onderzoeker vertrouwd met de verschillende diversiteitsplannen en de gebruikte formuleer- en rapporteringsaanpakken en -gewoonten. Daarbij worden een aantal types afgebakend. Naast uiteraard de verschillende vormen van de plannen (instap, cluster, ...) wordt er opgedeeld naar acties, beschrijvingswijzen, omvang, bedrijfsgrootte, (on)volledigheid, ... Met deze typering verzeft het project zich van een overzicht van het hele speelveld aan diversiteitsplannen, in al hun onderlinge heterogeniteit. Extra aandacht gaat daarbij naar diversiteitsplannen met wat moeilijkere omstandigheden zoals atypische bedrijven of actiebeschrijvingen met onvolledige gegevens. Veel aandacht gaat naar de kwalitatieve informatie uit de diversiteitsplannen.

Deze deelstap zorgt ervoor dat de eerste testing in stap 2.2 gebeurt met een zo hetero-geen mogelijke groep diversiteitsplannen. De waarde van een instrument bewijst zich immers in de mate waarin het met moeilijkere omstandigheden om kan. Daarom beklemtoont 1.2 het detecteren van die moeilijkere omstandigheden.

Resultaat. De onderzoeker heeft een grote beleidsmatige en technische vertrouwdheid met de diversiteitsplannen. Tegelijk legt stap 1 latten voor het project door enerzijds het uiteindelijke gebruik te beschrijven en anderzijds het afbakenen van een brede testgroep van diversiteitsplannen.

Timing. Week 1 tot 3.

Stap 2. Opbouw van het instrument, varianten en de eerste toetsing

Doelstelling en aanpak. Stap 2 produceert coderingsmodellen en test die een eerste keer uit. Deze stap valt uiteen in drie deelstappen:

2.1. *Opbouw van coderingsvoorstellen.* Op basis van de informatie uit stap 1 worden eerste modellen en voorstellen opgesteld. Dit omvat coderingscategorieën, analyse- en rapporteringsmogelijkheden.

Tegelijk worden varianten opgesteld. Deze stap mikt bijgevolg niet op één te-testen voorstel, maar ontwerpt een reeks van varianten op het instrument. Het kan gaan om zowel inhoudelijke als technische alternatieven: meer of minder verdiepende indelingen en categorieën, alternatieve antwoordcategorieën, andere vraagstructureringen, ... Dankzij deze varianten krijgt het project tijdens de eerste praktijktoetsing meer informatie over de praktijkmerites van verschillende (verwante) formules.

2.2. *Eerste toetsing van het instrument.* De verschillende varianten van het ontwikkelde instrument worden getoetst met een selectie van de diversiteitsplannen. Het gaat om de types die deelstap 1.2 afbakende, wat de behandeling van een breed spectrum aan diversiteitsplannen garandeert. Als richtcijfer geldt de codering en analyse van vijftig diversiteitsplannen, maar er wordt geen precies aantal vooropgesteld. In stap 2.2 zijn immers vooral de praktijkervaringen met de technische haalbaarheid van de voorgestelde methode en varianten van tel. Daarom wordt een pragmatische aanpak gehanteerd: per onderscheiden categorie wordt getoetst tot het moment dat er geen nieuwe informatie of situaties meer opduiken. Het aantal betrokken diversiteitsplannen kan bijgevolg substantieel hoger liggen dan het vooropgestelde richtcijfer.

2.3. *Tussentijdse nota en presentatie.* Stap 2.2. leidt tot een tussentijdse technische nota. Die schetst de instrumenten, lijst ervaringen en knelpunten op en doet suggesties tot verbetering.

Resultaat. Het coderingsinstrument is ontworpen, met variaties daarop, en onderging een eerste toetsing. Er is zicht op de manco's in het ontwerp en de oplossingssporen daarvoor.

Timing. Week 4 tot 7.

Stap 3. Toetsing 2, bij beleid en gebruikers

Doelstelling en aanpak. Stap 3 toetst de codering en bijsturingen een tweede maal, ditmaal bij beleid en gebruikers.

3.1. *Toetsing 2: bespreking van de tussentijdse rapportering.* De tussentijdse nota uit stap 2.3 – met praktijkervaringen en mogelijke oplossingssporen aan het instrument – wordt besproken met een reeks betrokkenen, zoals bijvoorbeeld beleidsvoorbereiders, gebruikers en projectontwikkelaars. Het gesprek zoekt naar zowel inhoudelijke als praktische bijsturingen.

3.2. *Opstellen van een bijgestuurde versie.* Op basis van de informatie uit toetsing 1 en 2 wordt een nieuwe versie van het instrument opgesteld. Ze voert (goedgekeurde) bijstellingen door en detailleert het coderings-, analyse-, en rapporteringskader.

Stap 3.2 maakt de overstap naar één instrument. Het – meer verkennende – naast elkaar testen van varianten ruimt de baan voor één instrument dat in detail uitgetekend is op basis van praktijkervaringen.

3.3. *Aanvang model resultatenrapportering.* Nadat een grondige basis gelegd werd met het coderings- en analysekader van de diversiteitsplannen, tekent stap 3.3 een model uit voor de resultatenrapportering. Die resultatenrapportering blijft zo dicht als mogelijk bij de vorm en inhoud van het coderings-, analyse- en rapporteringskader van de diversiteitsplannen die afgesloten werden in 2006.

Resultaat. Het project beschikt over een tweede, bijgestuurde versie van het instrument, op basis van zowel praktijkervaringen als commentaar door allerlei gebruikers.

Timing. Week 8 tot 10.

Stap 4. Toetsing 3 en rapportering

Doelstelling en aanpak. Naast een finale derde toetsing, verschuift in stap 4 de klemtoon naar de rapporteringen. Stap 4 bevat vier deelstappen:

4.1. *Derde toetsing.* Op basis van de naar benadering 500 diversiteitsplannen uit 2006 gebeurt aan de hand van het ontwikkelde instrument de codering en analyse van de verschillende categorieën van plannen. Deze derde toetsing fungeert als finale check en verfijning, waarmee het instrument zich bewijst op de ongeveer 500 diversiteitsplannen uit 2006. Anders dan bij een eenmalige toetsing het geval zou zijn, richt deze (derde) toetsing zich ten volle op de ‘finetuning’ van de codering. Allerhande technische en inhoudelijke moeilijkheden en gebreken werden immers al tijdens toetsing 1 en 2 uitgezuiverd.

Te noteren is dat bij de derde toetsing een tweede en eventueel een derde medewerker ingeschakeld worden, die onafhankelijk van de projectmedewerker een deel van de codering uitvoeren. Met deze medewerkers worden hun codeerbeslissingen naderhand besproken, om zo de consistentie van de coderingen te onderzoeken. Deze aanpak zorgt voor een bijkomende technische toetsing naar de hanteerbaarheid, overdraagbaarheid en eenduidige interpretatie van het instrument.

Op basis van de ervaringen met 4.1 ondergaat het instrument (eventueel) nog enkele laatste bijstellingen.

4.2. *Rapportering en handleiding.* Het uitschrijven van een rapport met de resultaten van het codering- en analysekader voor de in 2006 goedgekeurde diversiteitsplannen.

Dit rapport bevat een ‘handleiding bij de codering’ die de gebruikte gegevens en keuzes in detail bespreekt en verantwoordt. Dankzij deze handleiding kan de toekomstige gegevensinvoer op een gestandaardiseerde wijze gebeuren.

Aansluitend is er op basis van het ontwikkelde coderings-, analyse- en rapporteringskader zicht op bijstellingen van de formulieren die de huidige diversiteitsplannen gebruiken.

4.3. *Gedetailleerde uitwerking van de resultatenrapportering.* Op basis van de resultaten van stap 4.1. krijgt de resultatenrapportering verder vorm. Zoals reeds aangegeven sluit die zo dicht als mogelijk aan bij de codering, analyse en rapportering van de plannen die in 2006 goedgekeurd werden.

4.4. *Resultatenrapportering.* De resultaten van de diversiteitsplannen die in de eerste helft van 2007 opgeleverd werden, worden geanalyseerd volgens de ontwikkelde resultatenrapportering.

Resultaat. Het project beschikt over een finale versie van het coderings- en analyse-instrument en ontwerprapporteringen over de nieuwe plannen van 2006 en de ingeleverde resultaten uit de eerste helft van 2007.

Timing. Week 11 tot 19.

Stap 5. Interne validering en oplevering

Doelstelling en aanpak. Stap 5 sluit het project af met de oplevering van de codering, definitieve rapporten en de overdracht van de methodologie.

5.1. *Ontwerprapporten.* De opdrachtgever ontvangt ontwerprapporten met:

- ♦ het coderings- en analysekader;
- ♦ de analyse van de diversiteitsplannen 2006;
- ♦ de resultaten van de in de eerste helft van 2007 aflopende diversiteitsplannen;
- ♦ een detailvoorstel over de opbouw en inhoud van toekomstige versies van de formulieren voor de diversiteitsplannen.

5.2. *Toelichting en bespreking.* De inhoud van bovenstaande rapporten wordt gepresenteerd op een overleg met de opdrachtgever en door hem aangeduide vertegenwoordigers. Het overleg overloopt de rapporten en de ervaringen en keuzes gemaakt tijdens het project.

5.3. *Laatste bijstellingen en overhandiging van eindrapporten.* Op basis van de opmerkingen in 5.2. worden de rapporten herwerkt en worden eindrapporten opgeleverd.

5.4. *Interne valorisatie.* Met deze offerte engageert Tempera zich tot twee interne valorisatiemomenten die het ontwikkelde instrument, de handleiding en de codering ten gronde uitleggen en bespreken (zie § 6).

Resultaat. Het coderings- en analysekader en de twee rapporten zijn opgeleverd en overgedragen.

Timing. Week 20 tot 22.

4. Gedetailleerd tijdschema

timing	stappenplan
1 december 2007 week 1-3	<p>Stap 1. Voorbereiding en inwerking</p> <p>1.1. Verkennende gespreksronde en analyse van de huidige vorm en inhoud. 1.2. Classificatie van diversiteitsplannen 2006</p>
26 december week 4-7	<p>Stap 2. Opbouw van het instrument, varianten en de eerste toetsing</p> <p>2.1. Opbouw van coderingsvoorstellen 2.2. Eerste toetsing van het instrument 2.3. Tussentijdse nota en presentatie</p>
21 januari 2008 week 8-10	<p>Stap 3. Toetsing 2, bij beleid en gebruikers</p> <p>3.1. Toetsing 2: bespreking van de tussentijdse rapportering 3.2. Opstellen van een bijgestuurde versie 3.3. Aanvang model resultatenrapportering</p>
11 februari week 11-19	<p>Stap 4. Toetsing 3 en rapportering</p> <p>4.1. Derde toetsing 4.2. Rapportering en handleiding 4.3. Gedetailleerde uitwerking van de resultatenrapportering 4.4. Resultatenrapportering</p>
14 april week 20-22 30 april 2008	<p>Stap 5. Interne validering en oplevering</p> <p>5.1. Ontwerprapporten 5.2. Toelichting en bespreking 5.3. Laatste bijstellingen en overhandiging van eindrapporten 5.4. Interne valorisatie</p>

5. Valorisatie

Deze opdracht voor *een coderings- en analysekader voor diversiteitsplannen en de resultaten daarvan* is vooreerst technisch ondersteunend van aard. Deze offerte voorziet daarom geen externe validering, maar legt de klemtoon op interne validering. Die gebeurt op twee wijzen:

- ♦ In stap 4.2 wordt een 'handleiding bij de codering' geproduceerd. Deze handleiding bespreekt en verantwoordt de gebruikte gegevens en keuzes in detail. De handleiding moet garanderen dat de toekomstige gegevensinvoer op een gestandaardiseerde wijze gebeurt, door de invuller van een formulier te gidsen doorheen het formulier. Dit gebeurt bijvoorbeeld door bepaalde categorieën te definiëren, achterliggende keuzes te verduidelijken, randgevallen oplijsten en daaraan codes toe te kennen, ...
- ♦ In stap 5.4, met het voorzien van twee momenten waarop de codering en rapportering toegelicht wordt. De precieze doelgroepen worden tijdens de looptijd van het project in samenspraak met de opdrachtgever gedetailleerd. Het kan bijvoorbeeld gaan over beleidsvoorbereiders of projectontwikkelaars.